

Posudek diplomové práce

Jméno diplomanta: **Vojtěch Tomášek**

Téma a rozsah práce: **Společnosti v mezinárodním právu soukromém, celkem 70 stran textu, včetně literatury a resumé**

Datum odevzdání práce: 4.6.2024

1. Aktuálnost (novost) tématu:

Téma, které je předmětem této diplomové práce, je tradiční, přesto i dnes aktuální, stále se vyvíjí a musím přiznat, že každá nová práce objeví něco, co stojí za další úvahy. Tak je tomu i v případě práce Vojtěcha Tomáška, který se snažil zevrubně prozkoumat jak historii současné právní úpravy ve světovém kontextu, tak její pojetí v českém právu. Diplomant přitom využíval literaturu českou i zahraniční, včetně komentářů z internetových zdrojů, které jsou vždy aktuální a možná trochu odvážnější než literatura publikovaná v klasických knihách a časopisech. Obdobně jako předešlé práce, i tato práce očekává české vnitrostátní provedení unijní směrnice EP a Rady č. 2019/2121, která má novelizovat zákon o přeměnách. Diskuse o této směrnici bude nepochybně i jedním z témat při obhajobě práce.

2. Náročnost tématu:

Téma je středně náročné, mnohé již bylo řečeno, diplomant mohl navazovat na řadu prací tuzemských i zahraničních, včetně diplomových prací obhájených na PFUK. Zároveň se však nebojí znovu otevírat i základní východiska, jakými jsou samotný pojem společnosti v přeshraničních vztazích, či pohled na inkorporační princip v českém právu. Na řadě míst podává diplomant vlastní hodnocení, to je rovněž náročné.

3. Kritéria hodnocení práce

Diplomová práce je logicky rozvržena a vhodně systematicky uspořádána. Práce sestává ze čtyř částí, dále podrobně vnitřně rozčleněných, jimž předchází Úvod a po nichž následuje Závěr.

V Úvodu diplomant vymezuje hlavní cíl práce, jímž je zaměřit se specificky na základní podstatu společnosti, která pramení z jejího osobního statutu spojeného s povahou sídla či inkorporace. Stěžejní otázkou z pohledu mezinárodního práva soukromého je podle diplomanta

možnost přeshraniční mobility jako další klíčové problematiky, která je předmětem práce. To vše i v perspektivě práva EU. Převažující metodou práce je analýza.

První kapitola vymezuje základní pojmy této práce, tedy mezinárodní právo soukromé a jeho metody, a pojem společnost. U pojmu společnost mne zajímá vymezení partnership ve skotském právu, která má podle diplomanta právní subjektivitu – k tomu by se mohl podrobněji vyjádřit při ústní obhajobě (ke s. 7). Zajímá mne také Rakousko, které se v úpravě obchodních společností odchýlilo od úpravy v Německu, i k tomu by se diplomant mohl stručně vyjádřit (ke s. 8).

Druhá kapitola se věnuje určování osobního statutu a vymezení principů jeho určování. Rozbor současného stavu je aktuální, diplomantovi neuniklo ani nedávné pojetí v belgickém zákoně o mezinárodním právu soukromém, který nově upřednostnil princip inkorporační před původním principem sídla.

Třetí kapitola se zaměřuje na přeshraniční přemístění sídla. Nejprve je zkoumáno přemístění sídla podle občanského zákoníku. Diplomant by se mohl blíže vyjádřit k „diskusi“ českých civilistů, zda je možné přemístění sídla z ČR do zahraničí beze změny osobního statutu (ke s. 25). Z hlediska mezinárodního práva soukromého by žádný „názorový rozkol“ nastávat neměl. Následuje rozbor přemístění sídla podle zákona o přeměnách. Na tomto místě se vracím k výše zmíněné potřebě aktualizovat práci k datu obhajoby, pokud již bude známo, zda bude směrnice o některých aspektech práva obchodních společností v dohledné době implementována. Implementace by měla jednoznačně vyřešit problém použitelnosti zákona o přeměnách i na mimounijní případy (ke s. 27). Na s. 28 se diplomant zamýšlí nad možnostmi využití k přeshraničnímu přemístění sídla i ustanovení § 30/3 ZMPS, které přemístění podmiňuje existencí mezinárodní smlouvy, unijního nebo jiného předpisu. Diplomant se domnívá, že tímto předpisem by mohla být směrnice o některých aspektech práva obchodních společností, k tomu by se měl podrobněji vyjádřit. Dále se diplomant vyjadřuje k modifikaci inkorporačního principu v českém právu. Tato partie mne velmi potěšila, protože můj názor o tom, že inkorporační princip není v českém právu zakotven v čisté podobě, nýbrž že je do určité míry korigován či modifikován principem sídla, byl zejména zpočátku prudce odmítán. Je pro mne satisfakcí, že diplomant to vidí jinak a tento můj názor, k němuž se připojil doc. Brodec, podporuje.

Čtvrtá kapitola se soustřeďuje na úpravu v rámci unijního práva. Nejprve na primární a sekundární unijní právo, na zhodnocení významné judikatury SDEU a posléze na regulaci nadnárodních společností v sekundárním právu EU.

Práce ústí v Závěr, v němž diplomant shrnuje poznatky, k nimž dospěl. Dochází k tomu, že se oba základní principy určování osobního statutu v různých úpravách vzájemně doplňují a že v českém právu založeném na inkorporačním principu je úprava mírně korigována principem sídla. Diplomant se kriticky vyjadřuje k úpravě přeshraničního přemístění sídla, která trpí nejasnostmi ohledně vzájemného vztahu občanského zákoníku a zákona o přeměnách. Závěr vyznívá pozitivně z hlediska unijního práva, zejména v další perspektivě rozvoje svobody usazování.

4. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Práce je kvalitní, diplomant se podrobně zabýval otázkami, které si v Úvodu své práce vytýčil. Práce je zcela aktuální. Otázky pro obhajobu jsem uvedla průběžně v textu.

5. Doporučení / nedoporučení práce k obhajobě

Práci plně doporučuji k ústní obhajobě.

6. Navržený klasifikační stupeň

Práci hodnotím známkou výborně až velmi dobře, bude záležet na ústní obhajobě.

V Praze dne 3.7.2024

Prof. JUDr. Monika Pauknerová, CSc., DSc.
vedoucí diplomové práce